

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 112/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Martinom Majerčíkom, Krajinská 30, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 55 Er 6977/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 55 Er 6977/2013.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že voči sťažovateľovi ako povinnému je na okresnom súde vedená exekúcia pod sp. zn. 55 Er 6977/2013. Exekučným titulom sa stal rozhodcovský rozsudok „č. k. II/2013-28, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd Slovenskej bank. Asociácie dňa 3.9.2013 a ktorý sa stal právoplatným dňa 16.9.2013 a vykonateľným dňa 19.9.2013“. Sťažovateľ podal 4. júla 2014 na okresnom súde návrh na zastavenie exekúcie, ktorý 5. februára 2015 doplnil a zároveň požiadal o jej odklad. Okresný súd uznesením z 18. februára 2015 návrhy sťažovateľa zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ 9. marca 2015 odvolanie. Vzhľadom na to, že odo dňa jeho podania uplynulo 18 mesiacov a o odvolaní sťažovateľa rozhodnuté nebolo, podal sťažovateľ 9. septembra 2016 okresnému súdu sťažnosť na prieťahy v konaní. Na túto sťažnosť „nedošlo zo strany súdu do dnešného dňa žiadna odpoveď, resp. oznámenie o tom, akým spôsobom bola daná sťažnosť vybavená“. Sťažovateľ je presvedčený, že okresný súd svojou nečinnosťou spôsobil zbytočné prieťahy v exekučnom konaní, a porušil tak jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Uvádza, že „k dnešnému dňu uplynulo odo dňa podania odvolania... viac ako 21 mesiacov, pričom do dnešného dňa nebolo v danej veci rozhodnuté“. Okrem toho „ide o spor, ktorý je spojený s vážnymi dôsledkami pre sťažovateľa“, ktorý má „dlhodobé obrovské finančné problémy s ohľadom na blokáciu účtov banke, evidenciu v registri dlžníkov a zároveň predmetné exekučné konanie mu spôsobuje obrovskú prekážku v rámci nájdenia si riadneho zamestnania. V danej veci sa stal sťažovateľ, ako spotrebiteľ obeťou nekalých praktík zo strany banky..., pričom táto situácia mu nespôsobila len jeho osobnú finančnú katastrofu, ale vo vysokej miere zasiahla aj jeho súkromný život a rodinu.“. Z uvedených dôvodov žiada popri deklarovaniu porušenia základného práva a slobody i priznanie primeraného zadostučinenia vo výške 10 000 €.

3. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu

konať bez zbytočných prietáhov, priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

4. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

9. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

10. Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 55 Er 6977/2013, ktorý ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol o odvolaní sťažovateľa a nevyjadril sa ani k sťažnosti na priet'ahy v konaní podanej sťažovateľom.

11. Ako z príloh priložených ku sťažnosti vyplýva, okresný súd o návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie a jej odklad rozhodol 18. februára 2015 tak, že oba návrhy zamietol, pričom išlo o rozhodnutie, ktoré vydal vyšší súdny úradník. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podal 9. marca 2015 sťažovateľ odvolanie (§ 374 ods. 4 prvej a druhej vety Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

12. Ústavný súd zistil, že exekučný spis sa od 22. septembra 2016 nachádza na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), pričom veci bola pridelená sp. zn. 21 CoE 481/2016. O podanom odvolaní zatiaľ rozhodnuté nebolo.

13. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie týchto práv označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať (pozri I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

14. Keďže vec je od 22. septembra 2016 na krajskom súde pre účely rozhodnutia o odvolaní sťažovateľa, k tvrdenému, resp. namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už objektívne okresným súdom nemôže dochádzať.

15. V súvislosti so sťažnosťou na prieťahy v konaní, ktorú sťažovateľ adresoval podaním z 9. septembra 2016 predsedovi okresného súdu, ústavný súd uvádza, že hoci podľa vyjadrenia sťažovateľa predseda okresného súdu dosiaľ na uvedenú sťažnosť nereagoval, je nesporné, že po jeho upozornení už okresný súd nebol vo veci nečinný, ale v súlade s už citovaným ustanovením (bod 11) predložil vec krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní. Sťažnosť na prieťahy v konaní sa tak v okolnostiach posudzovanej veci prejavila ako účinný prostriedok nápravy. V tejto súvislosti ústavný súd považuje za vhodné

doplniť, že sťažnosť na prietahy adresovaná orgánu štátnej správy súdov zohráva významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. m. m. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05). O takú situáciu (vzhľadom na uplynutie 18 mesiacov od podania odvolania sťažovateľom do jeho predloženia krajskému súdu) zjavne išlo aj v prípade sťažovateľa.

16. Keďže sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 23. januára 2017, t. j. v čase, keď okresný súd už vo veci podaného odvolania nekonal, v dôsledku čoho k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru jeho postupom už nemôže dochádzať, ústavný súd sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

17. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2017